

OBSAH

1. Dejiny spisovnej slovenčiny	2
2. Didaktika 1 (propedeutika didaktiky materinského jazyka).....	5
3. Fonetika a fonológia slovenského jazyka	7
4. Interpretácia umeleckého textu.....	10
5. Lexikológia a frazeológia slovenského jazyka	12
6. Literatúra národného obrodzenia	14
7. Literatúra pre deti a mládež	16
8. Literárno-kultúrna exkurzia 1.....	18
9. Morfológia slovenského jazyka	20
10. Pedagogická prax 1	22
11. Rétorika a rečová kultúra	25
12. Slovenská literatúra vo filmovom a dramatickom umení.....	27
13. Slovenská medzivojnová literatúra	29
14. Slovenský realizmus	30
15. Staršia slovenská literatúra	32
16. Syntax slovenského jazyka	34
17. Teória literatúry	37
18. Úvod do štúdia slovenského jazyka	41
19. Vybrané kapitoly z frazeológie.....	43
20. Štátna skúška - slovenský jazyk a literatúra	45

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B015A/22	Názov predmetu: Dejiny spisovnej slovenčiny
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	Pracovná záťaž: 75 hodín
Odporúčany semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none">• aktívna účasť a práca na seminári (na základe prípravy podľa študijnej literatúry a tematického zamerania hodiny)• absolvovanie písomnej skúšky (minimálna percentuálna úspešnosť 60 %)	
Výsledky vzdelávania: <p>Výsledky vzdelávania: Vedomosti:</p> <ul style="list-style-type: none">• získanie vedomostí z oblasti vývinu spisovného jazyka i historického procesu kultivovania jazyka v predspisovnom období na pozadí spoločenských, predovšetkým kultúrnych dejín jeho používateľov• disponovanie vzťahovo-argumentačnými vedomosťami umožňujúcimi pochopiť genézu, konštituovanie a zmeny v kodifikácii so zreteľom na sociálny a kultúrny vývin spoločnosti• porozumenie sociopragmatickým kontextom a komunikačným súvislostiam slovenského jazyka v rozličných historicko-spoločenských obdobiach a podmienkach <p>Zručnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">• aplikácia získaných poznatkov o vývine spisovnej normy a jazykovej praxe v jednotlivých etapách ako podložie pre hlbšie pochopenie podoby a povahy súčasnej spisovnej slovenčiny a z aspektu ich pedagogického využitia• analýza konkrétnych jazykovokomunikačných situácií uplatňovania spisovnej slovenčiny v jednotlivých historicko-spoločenských obdobiach na základe písaných textov z rôznych komunikačných sfér• syntéza získaných poznatkov vo vzťahu k zhodnoteniu jednotlivých kodifikácií a ich úprav, funkčnosti jednotlivých zásad i otvorených miest kodifikácie• rozvíjanie pružného a kritického myslenia na povahu súčasnej spisovnej slovenčiny, jej fungovania v súčasných podmienkach prostredníctvom analýzy a komparácie jej vývinu a fungovania v prechádzajúcich etapách <p>Kompetentnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">• efektívne komunikačné uplatňovanie slovenského jazyka na pozadí poznania relevantných okolností konštituovania, rozvíjania a používania spisovnej slovenčiny v predchádzajúcich etapách jej vývinu• schopnosť flexibilne adaptovať svoje odborné znalosti na meniace sa podmienky praxe	

- schopnosť vyjadrovať sa odbornou terminológiou vlastnou danému odboru
- na základe získaného odborného podložia schopnosť reflektovať, hodnotiť a prezentovať problematiku vývinu spisovnej podoby slovenčiny formou zrozumiteľnou pre žiakov i laickú verejnosť
- schopnosť formulovať hypotézy a závery relevantné pre oblasť jazykovo-komunikačného vzdelávania

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

Dejiny spisovnej slovenčiny (predmet, cieľ, periodizácia). Charakteristika spisovného jazyka a jeho postavenie v rámci národného jazyka, vzťah k nárečiam a iným formám jazyka. Čítanie a odpis/prepis písomností z predspisovného obdobia. Pravopis v predspisovnom období (jednoduchý, zložkový, diakritický, českobrabská úprava pravopisu).

Rané obdobie: predveľkomoravské, veľkomoravské, po veľkomoravské.

Predspisovné obdobie (staršie a mladšie obdobie): problematika kultúrneho jazyka, latinčina na Slovensku, čeština na Slovensku (oficiálna čeština, slovakizovaná čeština – nenormalizovaný, normalizovaný typ); kultúrna slovenčina: kultúrna západoslovenčina, kultúrna stredoslovenčina, kultúrna východoslovenčina, normalizovaná kultúrna slovenčina.

Spisovné obdobie: bernolákovské obdobie, štúrovské obdobie, reformné obdobie, matičné obdobie, martinské obdobie, medzivojnové obdobie, obdobie po r. 1945 a súčasné obdobie.

Súčasný tendencie pri kodifikovaní spisovnej slovenčiny (normativistický verzus sociolingvistický prístup).

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:

Pauliny, E.: Dejiny spisovnej slovenčiny od začiatkov po súčasnosť. Bratislava: SPN 1983.

Krajčovič, R. – Žigo, P.: Dejiny spisovnej slovenčiny. Bratislava: Univerzita Komenského 2002, 2006.

Krajčovič, R. – Žigo, P.: Príručka k dejinám spisovnej slovenčiny. Bratislava: Univerzita Komenského 1999, 2004.

Kačala, J. – Krajčovič, R.: Prehľad dejín spisovnej slovenčiny. Martin: Matica slovenská 2006.

Krajčovič, R.: Textová príručka k dejinám slovenského jazyka. Bratislava: SPN 1979.

Karpinský, P.: Kultúrny jazyk na území Slovenska v období 17. – 19. storočia. Vysokoškolská učebnica. Prešov: Prešovská univerzita 2019.

Kralčák, L.: Bernolákovská spisovná slovenčina. Nitra : Publica Nitra, 2009.

Hargašová, Z.: Vývin jazykovej normy v predspisovnom období slovenčiny. Bratislava: Univerzita Komenského 2016.

Muziková, K.: Vývin gramatickej normy v historických kodifikáciách slovenčiny. Bratislava: Univerzita Komenského 2016.

Chomová, A.: Vybrané kapitoly z dejín spisovnej slovenčiny od 15. storočia. Banská Bystrica: Belianum 2016.

Dolník, J.: Všeobecná jazykoveda. Opis a vysvetľovanie jazyka. Bratislava: Veda 2009, 2013 (časť venovaná problematike spisovného jazyka)

Pravidlá slovenského pravopisu

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	B	C	D	E	FX
---	---	---	---	---	----

0.0	16.0	68.0	12.0	0.0	4.0
Vyučujúci: prof. Jaromír Krško, PhD., doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.					
Dátum poslednej zmeny: 09.11.2022					
Schválil: garant: Administrátor Systému osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B017A/22	Názov predmetu: Didaktika 1 (propedeutika didaktiky materinského jazyka)
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 1	Pracovná záťaž: 25 hodín
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) min. 60 % aktívna účasť na prednáškach – do 10 bodov hodnotenia, b) prezentácia samoštúdia a prekonceptov – do 5', max. 5 bodov, c) vedenie minikolokvia k problému integrácii poznatkov v DSJL – do 20', max. 10 bodov, d) úroveň jazykovej kultúry a seba prezentácie – max. 5 bodov. - Celkove 30 bodov predstavuje 100 %. Min. úspešnosť 18 b, t. j. 60 %.	
Výsledky vzdelávania: Danú problematiku dokáže reflektovať na úrovni prekonceptov – externalizácie – socializácie a získavania istých konceptov na báze spoločného hodnotenia i feedbacku. Metóda/spôsob overenia: prezentácia samoštúdia a prekonceptov, dotazník Teacher Efficacy Scale (TES). Kompetentnosti: Je schopný uvažovať o svojej ďalšej profilácii budúceho učiteľa materinského jazyka a svoje inferencie socializovať v tíme s adekvátnou kultúrou reči. Metóda a spôsob overenia: aktívna participácia a interakcia v rámci minikolokvií, prezentácií a diskusií.	
Stručná osnova predmetu: Didaktika MJ ako vedná disciplína.. Didaktika MJ ako študijná disciplína a jej miesto v profilácii učiteľa SJL. Slovenský jazyk a literatúra ako učebný predmet, charakteristika, aktuálne tendencie. Vybrané state z dejín vyučovania slovenčiny. Základné pedagogické dokumenty a riadenie vyučovania SJL. Charakteristika výchovno-vzdelávacieho procesu vo výučbe MJ. Charakteristika jazykovo-komunikačného vyučovania. Charakteristika slohovo-komunikačného vyučovania. Charakteristika čitateľského a literárneho vzdelávania. Osobnosť učiteľa MJ, jeho špecifiká. Žiak vo vyučovaní MJ, z ontogenézy jeho reči a kognície. Základné pedagogicko-didaktické kategórie vo vyučovaní SJL.	
Odporúčaná literatúra: Ligoš, Milan: Základy jazykového a literárneho vzdelávania I., II. Ružomberok: FF KU v Ružomberku, 2009 a, b. Bílik, René a kol.: Teoretické aspekty jazykového a literárneho vzdelávania. Trnava: PF TU v Trnave, 2011. Beláková, Mária: Teória a prax vyučovania SJ I., II., III. Trnava: PF TU v Trnave, 2017, 2018 . Nové kurikulum SJL pre základné vzdelávanie. Bratislava: NIVAM, 2023. www.vzdelavanie21.sk. Stuchlíková, I. - Janík, T. et. al.: Odborové didaktiky: vývoj - stav - perspektivy. Brno: MU, 2015.	

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk					
Poznámky: N/A					
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 25					
A	B	C	D	E	FX
40.0	44.0	8.0	0.0	0.0	8.0
Vyučujúci: prof. PaedDr. Milan Ligoš, CSc.					
Dátum poslednej zmeny: 12.09.2023					
Schválil: garant: Administrátor Systému osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.					

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B002A/22	Názov predmetu: Fonetika a fonológia slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	Pracovná záťaž: 75 hodín
Odporúčany semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: - aktívna účasť na seminári - úspešné absolvovanie písomky z fonetickej transkripcie ako výstup zo seminára (transkripčia troch viet, maximálny počet chýb: 5) - úspešné absolvovanie písomnej skúšky: 100 – 93 % A, 92 – 85 % B, 84 – 77 %, 76 – 69 %, 68 – 60 %, 59 – 0 % Fx	
Výsledky vzdelávania: Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> ● získanie vedomostí v oblasti zvukovej sústavy slovenčiny v jej segmentálnej i suprasegmentálnej zložke na úrovni prvého (fonetického) i druhého (fonologického) stupňa abstrakcie v rozsahu umožňujúcom hlbšie pochopiť procesy odohrávajúce sa d'alsích jazykových úrovniach ● disponovanie vzťahovo-argumentačnými vedomosťami o fonologickej motivácii javov uplatňujúcich sa v štruktúrach vyšších jazykových rovín s ich komunikačnou reflexiou ● porozumenie sociopragmatickým kontextom a komunikačným súvislostiam slovenského jazyka so zreteľom na ortoepické, ortofónické a komunikačné normy Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> ● aplikácia poznatkov z oblasti zvukovej sústavy slovenského jazyka z hľadiska ich komunikačného a pedagogického využitia ● analýza konkrétnych jazykovokomunikačných situácií so zameraním na segmentálnu i suprasegmentálnu zložku jazykových prejavov s rozvíjaním pružného a kritického myslenia pri ich vyhodnocovaní ● syntéza získaných poznatkov v komunikačných činnostiach a zručnostiach Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"> ● efektívne rečové uplatňovanie zvukových noriem spisovného jazyka s ohľadom na komunikačnú situáciu a v korelácii s dynamizujúcimi tendenciami ● schopnosť vyjadrovať sa modernou terminológiou odboru ● schopnosť flexibilne adaptovať a reflektovať svoje odborné znalosti s ohľadom na prebiehajúce sociokultúrne zmeny ● na základe získaného odborného podložia schopnosť reflektovať, hodnotiť a prezentovať problematiku zrozumiteľnou formou pre žiakov i laickú verejnosť ● schopnosť formulovať hypotézy a závery pre potreby jazykovo-komunikačného vzdelávania 	

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

Zvuková rovina jazyka a jej vzťah k významovej zložke jazykových jednotiek.

Fonetika, fonológia, morfológia: vymedzenie fóny, fonémy a morfofonémy v štruktúre morfémy, slova a tvaru na pozadí vzťahu variantného (jednotlivého) a invariantného (všeobecného) v jazykovom systéme.

Fonetická úroveň abstrakcie (fonické jednotky abstrakcie 1. stupňa). Fonetika ako veda o zvukovej štruktúre reči, predmet a metódy jej skúmania.

Reč ako nástroj komunikácie. Charakteristika, opis a funkcia rečových orgánov.

Fóna (hláska) ako najmenšia artikulačná, akustická a percepčná jednotka zvukovej reči. Základné rozdelenie fón. Fonetická sústava slovenských vokálov, diftongov a konsonantov.

Slabika ako základná jednotka súvislej reči. Jej podstata, zloženie, hranice a percepčná charakteristika.

Suprasegmentálny podsystem zvukovej reči. Časová, silová a tónová modulácia artikulačného prúdu (hlasu) a ich funkčné uplatnenie.

Fonetická transkripčia.

Fonologická úroveň abstrakcie (fonické jednotky abstrakcie 2. stupňa). Pojem fonémy, alofóny (variantu fonémy). Predmet fonologického bádania.

Systematika fonologických protikladov. Korelácia, korelačné vzťahy vo fonologickej štruktúre. Vymedzenie dištinkatívnych príznakov foném. Inventár foném spisovnej slovenčiny.

Centrum a periféria vokalického a konsonantického podsystemu. Špecifické otázky slovenskej fonológie (samohláska /ä/, diftongy, vzťah /i/ – /j/, /f/ – /v/, /x/ – /h/ a /l/ – /l̥/, slabičné sonóry / r/, /ř/, /l/, /l̥/)

Syntetická fonologická teória.

Neutralizácie vokalických a konsonantických protikladov v zvukovej stavbe slovenčiny.

Alternácie foném v štruktúre morfémy, slova a tvaru spisovnej slovenčiny.

Odporúčaná literatúra:

Kráľ, Á. – Sabol, J.: Fonetika a fonológia. Bratislava 1989.

Kráľ, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. Systematika a ortoepický slovník. Martin 1.vyd. 2005, 2. vyd. 2009.

Bónová, I.: Ortoepia zvukového prejavu na segmentálnej úrovni. Košice: UPJŠ 2019.

Sabol, J. – Bónová, I. – Sokolová, M.: Kultúra hovoreného prejavu. Prešov: Prešovská univerzita 2006.

Sičáková, E. Fonetika a fonológia pre elementaristov. Prešov 2002.

Ondruš, Š. – Sabol, J.: Úvod do štúdia jazykov. 3. vyd. Bratislava 1987.

Sabol, J.: Syntetická fonologická teória. Bratislava 1989.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 22

A	B	C	D	E	FX
22.73	18.18	13.64	13.64	18.18	13.64

Vyučujúci: doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.11.2022

Schválil:**garant:**

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B007B/22	Názov predmetu: Interpretácia umeleckého textu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	Pracovná záťaž: 50 hodín
Odporúčany semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 30 % hodnotenia tvorí aktívna účasť seminári (70%). Študent priebežne vypracúva pracovné listy zamerané na osvojovanie si problematiky a nadobúdanie interpretačných zručností. b) 30% hodnotenia tvorí seminárna práca. Jej úlohou je praktická aplikácia osvojených vedomostí a zručností pri práci s umeleckým textom. Minimálna úspešnosť je 60% z 5-stupňovej škály. c) 40 % hodnotenia tvorí písomná skúška. Je zameraná na testovanie vedomostí z prednášok a zo štúdia odbornej literatúry. Minimálna úspešnosť je 60 % z 5-stupňovej škály.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent získa vedomosti z teórie literatúry a z interpretácie umeleckého textu v rozsahu a na úrovni vedúcich k syntéze. Nadobudne informácie o zásadných poetikách a ich premenách v jednotlivých literárnych obdobiach. Metóda/spôsob overenia – písomný test, z ktorého študent dosiahne minimálne 60% úspešnosť. Zručnosti: Získané poznatky a postupy dokáže aplikovať pri analýze umeleckého textu, pri kultúrno-umeleckých aktivitách a uplatniť ich aj v komunikačno-pedagogických reláciách. Rozvíja kritické myslenie. Metóda/spôsob overenie – analytické úlohy z pracovných listov, seminárna práca (min. úspešnosť 60%). Kompetencie: Je schopný flexibilnej, samostatnej, pružnej a kultivovanej reakcie na podnety s literárnou a kultúrnou témou. Má kompetenciu odborne a didakticky prístupne prezentovať znalosti, a to aj v podmienkach meniacej sa praxe. Metóda/spôsob overenia – flexibilné reakcie, zapájanie sa do diskusie na seminári, kompetentná dobrovoľná pomoc pri literárnych a kultúrnych akciách.	
Stručná osnova predmetu: Úvod do metodológie literárnej vedy: pluralita konceptov. Základné interpretačné prístupy k umeleckému textu: formalizmus, štrukturalizmus, psychoanalýza, fenomenológia, semiotika, hermeneutika, feminizmus, dekonštrukcia. Literárna komunikácia: autor, text, čitateľ. Intentio auctoris. Intentio lectoris. Intentio operis. Interpretácia a nadinterpretácia. Teória intertextuality. Podoby a funkcie lyrického subjektu. Funkcia subverzie, grotesky, negácie a latencie v umeleckom texte. Estetické výrazové kategórie a ich uplatnenie v procese interpretácie.	

Odporúčaná literatúra:

JUHÁSOVÁ, J.: Melankolia a zá-zrak. Progresívne postupy v spirituálnej lyrike. Ružomberok: Verbum, 2018.

LOTMAN, J.: Text a kultúra. Bratislava: Archa, 1994.

MATEJOV, F. – ZAJAC, P. (eds.) Od iniciatívy k tradícii. Brno: HOST, 2005.

MIKO, F.: Text a štýl: k problematike literárnej komunikácie. Bratislava: Smena, 1970.

MIKO, F.– POPOVIČ, A.: Tvorba a recepcia. Bratislava: Tatran, 1978.

NÜNNING, A.: Lexikon teorie literatury a kultury. Brno: HOST, 2006.

PLESNÍK, L.: Tezaurus estetických výrazových kvalít. Nitra: FF UKF 2008.

RÉDEY, Z.: Interpretácia zmyslu a zmysel interpretácie. In: Milčák, P. – Milčák, M. (eds.): Ako sa číta báseň II. Levoča: Modrý Peter, 2016.

ŠTRAUS, F.: Príručný slovník literárnovedných termínov. Bratislava: VSSS, 2005.

ZAJAC, P.: Pulzovanie literatúry: Tvorivosť literatúry 2. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1993.

MACURA, V. – JEDLIČKOVÁ, A. (eds.): Průvodce po světové literární teorii. Brno: Host, 2012.

MITOSEKOVÁ, Z. : Teorie literatury. Historický přehled. Brno: HOST, 2010.

WELLEK, R.: Koncepty literární vědy. Jinočany: H&H, 2005.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 22

A	B	C	D	E	FX
31.82	13.64	22.73	9.09	4.55	18.18

Vyučujúci: doc. Mgr. Jana Juhášová, PhD.**Dátum poslednej zmeny:** 08.11.2022**Schválil:**

garant:

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B011A/22	Názov predmetu: Lexikológia a frazeológia slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	Pracovná záťaž: 100 hodín
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť na seminároch • prezentácia aplikačných schopností vzťahujúcich sa na preberané témy • písomná skúška: písomná skúška: úspešné absolvovanie zahŕňa vedomostnú aj aplikačnú časť na základe hodnotenia v percentuálnom rozpätí: 100 – 93 % A, 92 – 85 % B, 84 – 77 %, 76 – 69 %, 68 – 60 %, 59 – 0 % Fx 	
Výsledky vzdelávania: Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • získanie poznatkov o lexikálnom systéme súčasnej slovenčiny z pohľadu teórie lexikálnej motivácie s perspektívou ich interdisciplinárnej implementácie v rámci jazyka/komunikácie • oboznámenie sa s kľúčovými pojmami, kategóriami a vzťahmi vnútri lexiky v reláciách komunikačno-pragmatického kontextu • disponovanie vzťahovo-argumentačnými vedomosťami o lexikálnom systéme a jeho zákonitostiach, o spôsobe a podmienkach jeho fungovania v komunikácii • získanie poznatkov o dynamike lexiky súčasnej slovenčiny a dynamických tendenciách vo frazeológii Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • aplikácia získaných poznatkov o lexikálnom systéme z hľadiska ich komunikačného a pedagogického využitia • analýza konkrétnych jazykovokomunikačných situácií v ústnom aj písomnom prejave s ohľadom na využitie lexikálnych prostriedkov • syntéza získaných poznatkov v komunikačných činnostiach a zručnostiach • rozvíjanie kritického, pružného a tvorivého myslenia v reláciách uplatňovania frazém v komunikácii Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"> • schopnosť vyjadrovať sa súčasnou odbornou terminológiou vlastnou danému odboru • efektívne komunikačné uplatňovanie frazeológie v ústnej i písomnej podobe v širšom socio-kultúrnom kontexte • schopnosť flexibilne adaptovať svoje odborné znalosti na meniace sa podmienky spoločensko-komunikačnej praxe a aj v intenciách nových jazykovedných prístupov 	

- schopnosť reflektovať, hodnotiť a prezentovať lexikálne javy zrozumiteľnou formou pre žiakov i laickú verejnosť
- schopnosť formulovať hypotézy a závery využiteľné v oblasti jazykovo-komunikačného vzdelávania

Stručná osnova predmetu:

Lexikológia, jej vymedzenie a vzťah k ďalším (lingvistickým) disciplinám. Lexikálna rovina v sústave jazykových rovín. Lexéma ako jazykový znak. Základné pojmy (slovo, pomenovanie, lexéma, lexia, lexika). Lexikálna motivácia ako základný princíp fungovania lexiky. Motivačná typológia a hierarchizácia. Paradigmatická motivácia, zvuková a sémantická motivácia. Morfológická motivácia. Slovtvorná motivácia; formálny a sémantický aspekt derivatému. Syntaktická motivácia. Frazeologická motivácia. Klasifikácia frazém, realizačné podoby frazém v komunikácii. Onymická motivácia. Nadstavbové a kontaktové motivačné typy. Dynamika lexiky.

Odporúčaná literatúra:

Dolník, J.: Lexikológia. Bratislava: UK 2003.
 Furdík, J.: Slovtvorná motivácia a jej jazykové funkcie. Levoča: Modrý Peter 1993.
 Furdík, J.: Slovenská slovtvorba (teória, opis, cvičenia). Ed. M. Ološtiak. Prešov: Náuka 2004.
 Horecký, J. a kol.: Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. BA: Veda 1989.
 Mlacek, J.: Slovenská frazeológia. BA: SPN 1984.
 Mlacek, J.: Tvary a tváre frazém v slovenčine. BA: Stimul 2007.
 Ološtiak, M.: Aspekty teórie lexikálnej motivácie. Prešov: FF PU 2011.
 Ološtiak, M.: Lexikálna sémantika a paradigmatika. Prešov: PU v Prešove 2017.
 Ološtiak, M. – Ivanová, M.: Kapitoly z lexikológie (Lexikálna syntagmatika a viacslovné pomenovania). Prešov. FF PU 2013.
 Ondrus, P. – Horecký, J. – Furdík, J.: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Lexikológia. Bratislava: SPN 1980.
 Orgoňová, O. – Bohunická, A.: Lexikológia slovenčiny. Bratislava: Stimul 2011.
 Ripka, I. – Imrichová, M.: Kapitoly z lexikológie a lexikografie. Prešov 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 21

A	B	C	D	E	FX
38.1	23.81	9.52	14.29	4.76	9.52

Vyučujúci: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.11.2022

Schválil:

garant:

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B009A/22	Názov predmetu: Literatúra národného obrodzenia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	Pracovná záťaž: 100 hodín
Odporúčany semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 50 % hodnotenia tvorí účasť na min. 9 seminároch predmetu, na ktorých sa aktívne zapája do interpretácií jednotlivých umeleckých textov, na zvolenú tému vypracuje seminárnu prácu, v ktorej preukáže svoje interpretačné zručnosti (max. 30 b., z čoho je potrebné získať minimálne 60 %) b) 50 % hodnotenia tvorí ústna skúška, na ktorej sa zohľadňuje výsledok zo seminárov (je potrebné získať minimálne 60 % z 5 stupňovej škály)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Získa vedomosti z časti literárnych dejín vymedzenej ako klasicizmus a romantizmus. Metóda/spôsob overenia – ústna prezentácia na seminároch, verbálne hodnotenie „dobré“ z 5 stupňovej škály. Zručnosti: Dokáže identifikovať poetiku klasicizmu a romantizmu s ohľadom na špecifické národno-obrodenecké tendencie v slovenskej literatúre. Interpretuje jednotlivé texty daných období. Metóda/spôsob overenie – aktívna účasť na spoločnej interpretácii textov, vypracovanie seminárnej práce na zvolenú tému, za čo získa body (min. 18 b. z 30 b.) Kompetencie: Na základe získaného odborného podložia dokáže využiť nadobudnuté zručnosti a kompetencie v literárno-komunikačnom vzdelávaní. Metóda/spôsob overenia – ústna/písomná skúška, ktorá pozostáva z teoretickej a interpretačnej časti vopred zverejnených téz, verbálne hodnotenie „dobré“ z 5 stupňovej škály .	
Stručná osnova predmetu: Vznik a vývin klasicizmu v Európe: základné pojmy, znaky, periodizácia. Slovensko v období osvieteného klasicizmu: spoločenské a kultúrne podmienky pre vznik klasicizmu na Slovensku a otázky spisovného jazyka a prozódie ako súčasť zápasu o novú umeleckú kvalitu literatúry. Bernolákovské polemiky. Slovenský literárny klasicizmus: znaky, špecifiká, predstavitelia. Vývin literárnych druhov: próza, poézia. Vyvrcholenie klasicizmu (nová ideová koncepcia) a prvé pokusy o prekonávanie osvietených princípov. Prejavy štýlu biedermeier. Preromantizmus ako tendencia v slovenskom klasicizme. Prejavy slavickej v Kollárovej Slávy dcére. Humor a satira v slovenskej klasicistickej a preromantickej literatúre. Romantizmus (periodizácia, európsky romantizmus). Filozofické podložie romantizmu. Základné varianty romantizmu. Romantizmus na	

Slovensku (podmienky, formovanie). Poetika romantizmu. Slovenský romantický hrdina. Hnutie „Mladé Slovensko“. Literárne druhy: próza, poézia a dráma v romantizme a jej hlavní predstavitelia. Mesianisti. Obdobie „suchoty a nemoty“ v dejinách slovenskej literatúry (1849 – 1859). Počiatky rozkladu romantických princípov.

Odporúčaná literatúra:

MIHALKOVÁ, G. Podoby slovenského literárneho romantizmu, 2017

MARČOK, V.: Počiatky slovenskej novodobej prózy. Bratislava, 1968

KOTVAN, I.: Bernolákovské polemiky. Bratislava, 1966

KOTVAN, I.: Literárne dielo J. I. Bajzu. Bratislava, 1973

ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry I. Bratislava : Národné literárne centrum, 1997

ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava: Národné literárne centrum, 1999

VOJTECH, M.: Od baroka k romantizmu. Bratislava: UK, 2003

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	B	C	D	E	FX
28.0	12.0	16.0	28.0	4.0	12.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 04.11.2022

Schválil:

garant:

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B013A/22	Názov predmetu: Literatúra pre deti a mládež
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	Pracovná záťaž: 75 hodín
Odporúčany semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 50 % hodnotenia tvorí účasť na min. 9 seminároch predmetu, na ktorých sa aktívne zapája do interpretácií jednotlivých umeleckých textov, vypracováva čiastkové úlohy, za čo získava body (max. 30 b., z čoho je potrebné získať minimálne 60 %) b) 50 % hodnotenia tvorí písomný test (je potrebné získať minimálne 60 b. zo 100 b.)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Získa vedomosti z literárnej teórie a histórie literatúry pre deti a mládež. Metóda/spôsob overenia – písomný test, v ktorom študent dosiahne min. 60 zo 100 bodov. Zručnosti: Dokáže identifikovať jednotlivé poetiky autorov a autoriek literatúry pre deti a mládež, interpretovať vybrané texty s ohľadom na budúce pedagogické uplatnenie. Metóda/spôsob overenia – prezentácia na seminári, verbálne hodnotenie „dobre“ z 5 stupňovej škály. Kompetentnosti: Reflektuje a hodnotí estetickú úroveň vybraných textov, je schopný vyjadrovať sa odbornou terminológiou a formulovať vlastné hypotézy a závery k jednotlivým problematikám literatúry pre deti a mládež. Metóda/spôsob overenia – zodpovedanie položených otázok a zapájanie sa do diskusie na seminári, aktívna účasť na diskusií a flexibilná reakcia.	
Stručná osnova predmetu: Detskí čitatelia a problematika čitateľskej gramotnosti. Literatúra pre deti a mládež v kontexte národnej literatúry. Základné pojmy a vývinový náčrt slovenskej literatúry pre deti a mládež. Špecifiká literatúry pre deti a mládež. Kongres slovenských spisovateľov v Trenčianskych Tepličiach (1936) a literatúra pre deti a mládež. Hodnotový a žánrový prínos literatúry pre deti a mládež. Zdroje a inšpirácie literatúry pre deti a mládež. Detský aspekt v literatúre pre deti a mládež. Nitrianska škola. Konkretisti. Manifest Bude reč o literatúre pre deti. Tvorba Kláry Jarunkovej a Jaroslavy Blažkovej. Ľudová rozprávka ako archetyp (P. Dobšinský, J. a W. Grimmovci, Ch. Perrault a iní). Rúfus a transformácia ľudovej rozprávky. Slovenská a svetová autorská rozprávka. Typológia slovenskej autorskej rozprávky. Vývinový pohľad na slovenskú teóriu a kritiku v literatúre pre deti a mládež od počiatku po súčasnosť. Typologická diferenciacia rozprávačských podaní v slovenskej próze pre deti. Konceptuálna kniha pre deti. Detské literárne časopisy a slovenská ilustračná škola (Albín Brunovský, Ľudovít Fulla, Miroslav Cipár, Viera Bombová, Dezider Tóth a iní).	

Odporúčaná literatúra:

KOPÁL, J.: Slovenská literatúra pre deti a mládež (1945 - 1990). Dolný Kubín: Peter Huba, 1997
RUSŇÁK, R.: Svetová literatúra pre deti a mládež v didaktickej komunikácii. Prešov: Prešovská univerzita, 2009
SLIACKY, O.: Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež do roku 1960. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2007
STANISLAVOVÁ, Z.: Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež po roku 1960. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2010
NOGE, J.: Literatúra v literatúre. Bratislava: Mladé letá, 1988

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 34

A	B	C	D	E	FX
44.12	35.29	8.82	2.94	5.88	2.94

Vyučujúci: doc. Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 04.11.2022

Schválil:

garant:

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Katolícka univerzita v Ružomberku					
Fakulta: Filozofická fakulta					
Kód predmetu:			Názov predmetu: Literárno-kultúrna exkurzia 1		
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: počet hodín za semester (prednáška/seminár): metóda vzdelávania: prezenčná					
Počet kreditov: 2			Pracovná záťaž: 50 hodín		
Odporúčaný semester štúdia: 1., 2., 3., 4., 5., 6. semester					
Stupeň štúdia: I. stupeň					
Podmieňujúce predmety:					
Podmienky na absolvovanie predmetu: KSJL FF KU odporúča absolvovať Literárno-kultúrnu exkurziu počas bakalárskeho štúdia jedenkrát v ľubovoľnom semestri. Hodnotí sa účasť a aktivita na exkurzii (100%). Kurz je hodnotený formou Absolvoval / Neabsolvoval.					
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent získa dôležité vedomosti z umeleckých, spoločenských a kultúrnych kontextov, ktoré dokáže identifikovať v literárnej tvorbe a v jej vývine. Zručnosti: Študent vie nadobudnuté vedomosti aplikovať vo výchovno-vzdelávacom procese. Zdokonaľuje sa v individuálnej a tímovej práci a v komunikácii. Kompetentnosti: Študent dokáže používať informačné a komunikačné technológie. Dokáže sprevádzať iných ľudí v rámci kultúrnych a literárnych inštitúcií. Overovanie výsledkov sa vykoná prostredníctvom rozborového seminára, ktorého súčasťou je ústna prezentácia a diskusia.					
Stručná osnova predmetu: Kurz je zameraný na návštevu dôležitých kultúrnych inštitúcií a literárnych múzeí v rôznych regiónoch Slovenska. Osobitný priestor venuje poznávaniu kultúrneho regiónu Liptov, Orava, Turiec a Bratislava.					
Odporúčaná literatúra: Biografia osobností Liptova. Liptovský Mikuláš, 2000. JANEK, J.: Literárno-kultúrny cestopis Oravy. D. Kubín: P. Huba, 1991. MAŤOVČÍK, A.: Biografický slovník dejateľov Oravy. Námestovo: F. Teťák – Štúdio F, 2010. MOLDA, R. (ed.): Umenie a umelci Liptova v dlhom 19. storočí. Ružomberok: Liptovské múzeum v Ružomberku, 2020. ONDREJKOVÁ, A. (ed.): Slovník spisovateľov Liptova literárne činných v rokoch 1989 – 2016. Liptovský Mikuláš: Liptovská knižnica GFP, 2016. PASSIA, R. – BARBORÍK, V.: Literárne krajiny Bratislavy. Bratislava: VEDA, 2023. REZNÍK, J.: Túry do literatúry. Slovart, 2012.					
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov					
A	B	C	D	E	FX
a	b	c	d	e	f

Vyučujúci:

doc. Mgr. Jana Juhásová, PhD., Mgr. Natália Kubašová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 31. 10. 2024**Schválil:** doc. PhDr. Dana Baláková, PhD., univ. prof.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B005A/22	Názov predmetu: Morfológia slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	Pracovná záťaž: 100 hodín
Odporúčany semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť na seminároch • prezentácia aplikačných schopností vzťahujúcich sa na preberané témy • písomná skúška: celkový výsledok úspešného absolvovania predstavuje hodnotenie zahŕňajúce aplikačnú i vedomostnú časť v celkovom percentuálnom rozpätí: 100 – 93 % A, 92 – 85 % B, 84 – 77 %, 76 – 69 %, 68 – 60 %, 59 – 0 % Fx 	
Výsledky vzdelávania: Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • získanie poznatkov o tvarovom systéme súčasnej slovenčiny z pohľadu explanačno-deskriptívnej morfológie s vytvorením vedomostných, skúsenostných a aplikačných predpokladov pre nadväzujúce zvládnutie problematiky na ďalších jazykových úrovniach • disponovanie vzťahovo-argumentačnými vedomosťami o morfológických javoch, to v ich teoretických, komunikačných aj praktických súvislostiach • porozumenie sociopragmatickým kontextom a komunikačným súvislostiam so zreteľom na pochopenie prejavov dynamiky v tvaroslovnej sústave súčasnej slovenčiny Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • aplikácia získaných poznatkov o tvarovom systéme súčasnej slovenčiny z hľadiska ich komunikačného a pedagogického využitia • analýza konkrétnych jazykovokomunikačných situácií v ústnom aj písomnom prejave tak so zreteľom na kodifikovanú morfológickú normu, ako aj z používateľského aspektu • syntéza získaných morfológických poznatkov v komunikačných činnostiach a zručnostiach • rozvíjanie kritického, pružného a odbornopragmatického nazerania na pohyb v tvarovej sústave slovenčiny ako prejav potrieb členov jazykového spoločenstva a plurality komunikačných sfér Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"> • efektívne komunikačné uplatňovanie súčasnej morfológickej normy so zreteľom na širší socio-kultúrny kontext • schopnosť flexibilne adaptovať svoje odborné znalosti na meniace sa podmienky spoločensko-komunikačnej praxe a aj v intenciách nových jazykovedných prístupov • schopnosť vyjadrovať sa súčasnou odbornou terminológiou vlastnou danému odboru 	

- na základe získaného odborného podložia schopnosť reflektovať, hodnotiť a prezentovať morfológické javy zrozumiteľnou formou pre žiakov i laickú verejnosť
- schopnosť formulovať hypotézy a závery využiteľné v oblasti jazykovo-komunikačného vzdelávania

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

Morfológia (formálna, funkčná) a explanačno-deskriptívny prístup. Koncepcia novej morfológie spisovnej slovenčiny.

Nehomogenosť tvarového systému slovenského jazyka a jeho percepcia optikou používateľov jazyka (pravidelnosť – nepravidelnosť, priezračnosť, operatívnosť gramatických tvarov).

Vzťah slovo – lexéma – gramatický tvar. Problematika gramatických tvarov.

Morfológické a lexikálno-gramatické kategórie.

Morfológická typológia a typologické črty slovenskej morfológie.

Teória slovných druhov a slovnodruhové prechody (morfológická motivácia).

Charakteristika jednotlivých slovných druhov a ich funkcií v teoretických a komunikačných súvislostiach.

Slovnodruhové vymedzenie verzus jazykovokomunikačná funkcia prostriedkov (zámená vs. deiktické identifikátory, číslovky vs. kvantifikátory, spojky vs. operátory na rozširovanie a rozvíjania výpovede).

Synchrónna dynamika tvarového systému na podloží komunikačnej praxe.

Odporúčaná literatúra:

Dolník, J. (ed.): Morfológické aspekty súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda 2010.

Dolník, J.: Koncepcia novej morfológie spisovnej slovenčiny. In: Slovenská reč, roč. 70, 2005, č. 4, s. 193 – 210.

Oravec, J. – Bajzíkova, E. – Furdík, J.: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia. Bratislava: SPN 1984, 1988.

Ružička, J. (red.): Morfológia slovenského jazyka. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1966.

Popovičová-Sedláčková, Z. – Piatková, K.: Pragmatická morfológia 1. Bratislava: Univerzita Komenského 2021.

Závodný, A.: Prednášky a praktiká z morfológie slovenského jazyka I, II. Trnava: Trnavská univerzita 2016.

Sokolová, M.: Kapitoly zo slovenskej morfológie. Prešov: Slovacontact 1995.

Sokolová, M.: Nový deklinačný systém slovenských substantív. Prešov: FF PU 2007.

Sokolová, M. a kol.: Morfematický slovník slovenčiny. Prešov: Náuka 1999.

Ivanová, M. – Sokolová, M. – Kysel'ová, M. – Perovská, V.: Valenčný slovník slovenských slovies na korpusovom základe. Prešov: FF PU 2014.

Dvonč, L.: Dynamika slovenskej morfológie. Bratislava: Veda 1984.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	B	C	D	E	FX
16.0	36.0	16.0	4.0	24.0	4.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.11.2022

Schválil:**garant:**

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B019A/22	Názov predmetu: Pedagogická prax 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	Pracovná záťaž: 50 hodín
Odporúčany semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100% účasť na praxi v stanovenom rozsahu; reflexia pozorovaných vyučovacích hodín, písomná dokumentácia rozborov náčuvových hodín	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent pozná propedeutiku didaktiky materinského jazyka a literatúry na báze širších znalostí učiteľského základu a vo vzťahu s reflexiou školskej praxe. Tieto poznatky usúvzťazňuje s pedagogicko-psychologickým a všeobecným základom učiteľského štúdia. Metóda/spôsob overenia – pohospitačné rozhovory so zameraním na identifikáciu základných pojmov, javov a kategórií z DMJ a písomná dokumentácia rozborov náčuvových hodín. Zručnosti: Študent dokáže aplikovať získané poznatky v metodike vyučovacieho procesu, reflektuje vybrané aspekty vyučovania. Metóda/spôsob overenia – pohospitačné rozhovory s cvičným učiteľom o vyučovacej hodine, diskusia v skupine študentov zúčastňujúcich sa praxe a písomná dokumentácia rozborov náčuvových hodín. Kompetentnosti: Študent je vybavený základným poznaním didaktiky MJ a školskej praxe, pričom dokáže viesť kolegiálnu odbornú diskusiu o hospitovaných hodinách; je schopný flexibilne adaptovať svoje odborné znalosti na meniace sa podmienky praxe. Metóda/spôsob overenia – pohospitačné rozhovory s cvičným učiteľom o vyučovacej hodine, diskusia v skupine študentov zúčastňujúcich sa praxe a písomná dokumentácia rozborov náčuvových hodín. Predloženie 1. časti portfólia praxe.	
Stručná osnova predmetu: Príprava študenta na učiteľskú profesiu: a) informačná – získavanie, triedenie, spracovanie informácií b) pozorovacia – plánovité pozorovanie (náčuvy) vyučovacej hodiny c) analytická – analýza činnosti učiteľa, činnosti žiaka, pedagogická diagnostika vyučovacieho procesu	

Odporúčaná literatúra:

GAVORA, P.: Učiteľ a žiak v komunikácii. Bratislava, UK 2005.

PRŮCHA, J.: Učitel. Praha: Portál, 2002.

LIGOŠ, M.: Slovenčina v systéme učebných predmetov a učiteľ slovenčiny v škole. In: 1. celoslovenská konferencia učiteľov slovenčiny. Bratislava: MC, 2003, s. 42 – 50.

GERMUŠKOVÁ, M.: Literárny text v didaktickej komunikácii. Prešov 1995;

LIGOŠ, M.: Základy jazykového a literárneho vzdelávania I., II.

LIGOŠ, M.: Vyučovanie slovenčiny ako MJ v minulosti, prítomnosti a budúcnosti. Bratislava: SAV 2019.

Zborníky a časopis Slovenčinár SAUS, dostupné na: <http://www.sausba.sk/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 24

A	B	C	D	E	FX
91.67	0.0	0.0	0.0	0.0	8.33

Vyučujúci: Mgr. Natália Kubašová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 04.11.2022

Schválil:

garant:

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B014B/22	Názov predmetu: Rétorika a rečová kultúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	Pracovná záťaž: 50 hodín
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť na seminároch • prezentácia aplikačných schopností vzťahujúcich sa na preberané témy • písomná skúška: celkový výsledok úspešného absolvovania predstavuje hodnotenie zahŕňajúce aplikačnú i vedomostnú časť v celkovom percentuálnom rozpätí: 100 – 93 % A, 92 – 85 % B, 84 – 77 %, 76 – 69 %, 68 – 60 %, 59 – 0 % Fx 	
Výsledky vzdelávania: Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • získanie poznatkov o rétorike v prieniku s ďalšími lingvistickými disciplínami • analýza konkrétnych jazykovokomunikačných situácií v ústnom prejave • disponovanie vzťahovo-argumentačnými vedomosťami o rétorike, jej vývine a úlohe v súčasnej komunikácii • porozumenie sociopragmatickým kontextom a komunikačným súvislostiam v súčasnej slovenčine Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • aplikácia získaných poznatkov o rétorike z hľadiska komunikačného a pedagogického využitia • disponovanie vzťahovo-argumentačnými vedomosťami o rétorike a jej zákonitostiach, o spôsobe a podmienkach jej fungovania s reflexiou v komunikácii • získanie aplikačných zručností analyticko-syntetického charakteru v reláciách kultúry jazykového prejavu • aplikácia poznatkov pri rozmanitých kultúrno-umeleckých aktivitách • rozvíjanie kritického, pružného a tvorivého myslenia v rámci konkrétnych jazykovokomunikačných situácií v ústnom prejave z hľadiska ne/príznakovosti • syntéza získaných poznatkov v komunikačných činnostiach a zručnostiach Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"> • schopnosť vyjadrovať sa súčasnou odbornou terminológiou vlastnou danému odboru • efektívne komunikačné uplatňovanie relevantných noriem v ústnych prejavoch so zreteľom na širší socio-kultúrny kontext • schopnosť flexibilne adaptovať svoje odborné znalosti na meniace sa podmienky spoločensko-komunikačnej praxe 	

- na základe získaného odborného podložia schopnosť reflektovať, hodnotiť a prezentovať rétorickú kompetenciu zrozumiteľnou formou pre žiakov i laickú verejnosť
- schopnosť formulovať hypotézy a závery využiteľné v oblasti jazykovo-komunikačného vzdelávania

Stručná osnova predmetu:

Predmet rétoriky, vzťah k iným vedám a rovinám jazykového systému. Dejiny rétoriky. Rétorické kontexty modernej jazykovej komunikácie. Rečnícky štýl, charakteristika, základy rečnickej komunikácie. Výrazové prostriedky v rétorike, charakteristika a klasifikácia. Príprava na rečnickej vystúpenie, obsahovo-tematická a jazykovo-štylistická stavba rečového prejavu. Prednes rečnickeho prejavu, zvuková stránka, komplexný charakter prednesu. Základné ortofonické a ortoepické pravidlá slovenskej spisovnej výslovnosti, kultúra rečového prejavu, najčastejšie chyby v ústnej komunikácii. Vybrané dominanty rečnickeho prejavu verejného rečníka. Typy rečnických prejavov, informačné, persuasívne, argumentačné a iné prejavu.

Odporúčaná literatúra:

Slančová, D.: Základy praktickej rétoriky. Prešov 2001.
 Kraus, J.: Rétorika a rečová kultúra. Praha 2004.
 Lotko, E.: Kapitoly ze súčasnej rétoriky, 2009.
 Findra, J.: Stavba a prednes rečnickeho prejavu. Martin 1989.
 Mistrík, J.: Rétorika. Bratislava 1978.
 Rybár, L.: Základy rétorickej komunikácie. Bratislava 1980.
 Vaňko, J.: Komunikácia a jazyk. Nitra 1999.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	B	C	D	E	FX
31.25	18.75	50.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.11.2022

Schválil:

garant:

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B010B/22	Názov predmetu: Slovenská literatúra vo filmovom a dramatickom umení
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	Pracovná záťaž: 50 hodín
Odporúčany semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 50 % hodnotenia tvorí aktívna účasť na seminároch (70%) a návšteva minimálne jedného divadelného predstavenia. V rámci domácej prípravy si študent načíta umeleckú predlohu, ktorá sa stala inšpiráciou pre filmové spracovanie. Aktivita na seminároch má podobu riadených diskusií. b) 50 % hodnotenia tvorí vypracovanie a prezentovanie seminárnej práce zameranej na komparáciu umeleckého textu a jeho filmovej alebo divadelnej adaptácie. Minimálna úspešnosť je 60 % z 5-stupňovej škály.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent získa vedomosti z teórie a interpretácie filmu a drámy v rozsahu a na úrovni vedúcich k syntéze. Nadobudne informácie o zásadných poetikách Novej filmovej vlny a ich realizácii v jednotlivých autorských kontextoch. Metóda/spôsob overenia – aplikácia vedomostí v seminárnej práci, z ktorej študent dosiahne minimálne 60% úspešnosť. Zručnosti: Dokáže aplikovať získané poznatky pri práci s umeleckým dielom. Rozvíja tvorivé a pružné myslenie v seminárnych diskusiách i pri mimoškolských kultúrnych aktivitách. Metóda/spôsob overenia – seminárna práca analyticko-komparatívneho zamerania (min. 60% úspešnosť), verbálne hodnotenia riadených seminárnych diskusií. Kompetencie: Je schopný flexibilnej, samostatnej, pružnej a kultivovanej reakcie na podnety s literárnou a kultúrnou témou. Má kompetenciu odborne a didakticky prístupne prezentovať znalosti, a to aj v podmienkach meniacej sa praxe. Metóda/spôsob overenia – flexibilné reakcie, zapájanie sa do diskusie na seminári, kompetentná dobrovoľná pomoc pri literárnych a kultúrnych akciách.	
Stručná osnova predmetu: Kurz oboznámi študentov s výraznými postavami a tendenciami slovenskej kinematografie najmä z okruhu Novej slovenskej vlny a s ich tvorbou zameranou na adaptáciu literárnych predlôh zo slovenskej literatúry 20. storočia. Súčasťou kurzu je návšteva a analýza dvoch divadelných predstavení Slovenského komorného divadla v Martine. Literárno-filmové komparácie: Tri dcéry, 1967 (r. Š. Uher) – ľudová pieseň. Panna zázračnica 1966 (r. Š. Uher) – D. Tataarka: Panna zázračnica (1944), Zbehovia a pútnici, 1968 (r. J. Jakubisko) – L. Ťažký: Vojnový zbeh (1962), Pivnica plná vlkov (1968), Ľalie poľné, 1972 (r. E. Havetta) – V.	

Šikula: Nebýva na každom vršku hostinec (1966), 322 1969 (r. D. Hanák) – J. Johanides: Potápača priťahujú pramene mora (1963).

Odporúčaná literatúra:

HOLANEC, V.: 99 filmů moderní kinematografie: od r. 1955 do současnosti. Praha: Albatros, 2005.

CHATMAN, S. B.: Příběh a diskurs: narativní struktura v literatuře a filmu. Brno: HOST, 2008.

LOTMAN, J. M.: Semiotika filmu a problémy filmovej estetiky. Bratislava: SFÚ, 2008.

MACEK, V.: Dušan Hanák. Bratislava: SFÚ, 1996.

MICHALOVIČ, P.: Krátke úvahy o vizualite a filme. Bratislava: SFÚ, 2000.

MONACO, J.: Jak čist film: umění, technologie, jazyk, dějiny, teorie. Praha: Albatros, 2004.

PAECH, J.: Literatur und Film. Stuttgart: J. B. M., 1988.

25 zo šesťdesiatych alebo Československá nová filmová vlna (DVD, 2010) (réžia M. Šulík) (DVD bude zo strany vyučujúceho študentom poskytnuté)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 13

A	B	C	D	E	FX
100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil:

garant:

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B016A/22	Názov predmetu: Slovenská medzivojnová literatúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	Pracovná záťaž: 100 hodín
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 30 % hodnotenia tvorí aktívna účasť na seminároch (70%). Študent priebežne vypracúva pracovné listy zamerané na osvojovanie si problematiky. b) 30% hodnotenia tvorí seminárna práca. Jej úlohou je praktická aplikácia osvojených vedomostí a zručností pri práci s umeleckým textom. Minimálna úspešnosť je 60% z 5- stupňovej škály. c) 40 % hodnotenia tvorí skúška, ktorá má písomnú a ústnu časť. Je zameraná na testovanie vedomostí z prednášok, zo štúdia odbornej literatúry a na interpretáciu prečítaných umeleckých diel. Minimálna úspešnosť je 60 % z 5-stupňovej škály.	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent sa oboznámi so spoločenskou, kultúrnou a literárnou situáciou na Slovensku podmieňujúcou poetiku moderny a medzivojnových umeleckých smerov. Nadobudne vedomosti o zásadných poetikách a ich realizáciách v jednotlivých literárnych a autorských kontextoch. Metóda/spôsob overenia – písomný test a ústna skúška, z ktorých študent dosiahne minimálne 60% úspešnosť. Zručnosti: Dokáže porozumieť symbolizmu ako metóde a špecifickému umeleckému slohu. Vie identifikovať a interpretovať prejavy medzivojnových poetík v rôznych typoch umeleckých textov. Rozvíja kritické myslenie. Získané poznatky dokáže aplikovať pri kultúrno-umeleckých aktivitách i v komunikačno-pedagogických reláciách. Metóda/spôsob overenie – analytické úlohy z pracovných listov, verbálne hodnotenia riadených seminárnych diskusií, seminárna práca (min. úspešnosť 60%). Kompetencie: : Je schopný flexibilnej, samostatnej, pružnej a kultivovanej reakcie na podnety s literárnou a kultúrnou témou. Má kompetenciu odborne a didakticky prístupne prezentovať znalosti, a to aj v podmienkach meniacej sa praxe. Metóda/spôsob overenia – flexibilné reakcie, zapájanie sa do diskusie na seminári, kompetentná dobrovoľná pomoc pri literárnych a kultúrnych akciách, zapájanie sa do VŠ vedeckej činnosti.	
Stručná osnova predmetu: Spoločenský a kultúrny kontext moderny a medzivojnového obdobia. Kontexty a vplyvy svetovej literatúry. Poetika literárnej moderny. Podnety symbolizmu a impresionizmu v básnickej a prozaickej tvorbe J. Jesenského, I. Krasku a V. Roya. Špecifikum literárneho vývinu v medzivojnovom období – umelecké smery a tendencie – pluralita, diskontinuita, simultánnosť.	

Autorský vývin básnikov prechodnej a prvej poprevratovej generácie (Š. Krčméry, E. B. Lukáč, J. Smrek, V. Beniak, L. Novomeský). Sociálne ladená tvorba, básnici socialisti (J. Poničan), DAV. Rozvoj poetizmu a nadrealizmu (R. Fabry, V. Reisel, P. Bunčák). Adaptácia Apollinairovho Pásma v slovenskej medzivojnovnej lyrike. Impulzy spirituálnej tvorby, problematika katolíckej moderny (P. G. Hlbina, R. Dilong, J. Silan, P. Oliva). Kaleidoskop ženských poetiek v slovenskej medzivojnovnej poézii (M. Haľamová, H. Fiebigová, E. Kamenická, V. M. Zátarecká). Rozvrstvenie slovenskej medzivojnovnej prózy. Lyrizačné tendencie, princípy impresionizmu, expresionizmu a dekadencie (G. Vámoš, I. Horváth, M. Urban, J. C. Hronský, P. Jilemnický, J. Bodenek, M. Figuli, D. Chrobák, F. Švantner, D. Tatarka, J. Červeň). Interiorizácia a psychologizácia postáv. Žena v druhej moderne (T. Gašpar, J. Hrušovský). Slovenská medzivojnovná dráma (I. Stodola, J. B. Ivan, P. Zvon).

Odporúčaná literatúra:

Album slovenských spisovateľov. In: www.litcentrum.sk

BAGIN, A.: Priestory textu. Bratislava: Smena, 1971.

BOKNÍKOVÁ, A. (ed.): Portréty slovenských spisovateľov 1. Bratislava: FF UK, 1998.

BOKNÍKOVÁ, A. (ed.): Portréty slovenských spisovateľov 2. Bratislava: FF UK, 2000.

BOKNÍKOVÁ, A. (ed.): Portréty slovenských spisovateľov 3. Bratislava: FF UK, 2003.

BOKNÍKOVÁ, A. (ed.): Portréty slovenských spisovateľov 4. Bratislava: FF UK, 2007.

GÁFRIK, M.: Poézia slovenskej moderny. Bratislava: SAV, 1965.

GÁFRIK, M.: Koniec lásky: antológia prózy Slovenskej moderny. Martin: Matica slovenská, 2007.

HAMADA, M.: V hľadani významu a tvaru. Trnava: Smena, 1966.

HABAJ, M.: Druhá moderna. Bratislava: Drewo a srd, 2005.

CHMEL, R. (ed.): Slovník diel slovenskej literatúry 20. storočia. Bratislava: Kalligram – Ústav slovenskej literatúry SAV, 2006.

JENČÍKOVÁ, E. (ed.): Čítame slovenskú literatúru I. (1939 – 1955). Bratislava: ÚSL SAV, 1997.

JUHÁSOVÁ, J.: Litanická forma od avantgardy po súčasnosť. Ružomberok: Verbum, 2018.

MIKULA, V. (ed.): Slovník slovenských spisovateľov. Bratislava: Kalligram – Ústav slovenskej literatúry SAV, 2005.

PAŠTEKA, J.: Tvár a tvorba slovenskej katolíckej moderny. Bratislava: LÚČ, 2002.

PRÍHODOVÁ, E. (ed.): Kontexty a inšpirácie katolíckej moderny. Ružomberok: Verbum, 2011.

ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava: NLC, 1999.

ŠŤOVEC, M.: Mýtus a dejiny v próze naturizmu. Bratislava: LIC, 2005.

TURČÁNY, V.: Rým v slovenskej poézii. Bratislava: VEDA, 1975.

ZAMBOR, J.: Báseň a ticho. Bratislava: NLC, 1997.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	B	C	D	E	FX
16.0	20.0	40.0	8.0	8.0	8.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Jana Juhášová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil:

garant:

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B012A/22	Názov predmetu: Slovenský realizmus
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	Pracovná záťaž: 100 hodín
Odporúčany semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 50 % hodnotenia tvorí účasť na min. 9 seminároch predmetu, na ktorých sa aktívne zapája do interpretácií jednotlivých umeleckých textov, vypracováva čiastkové úlohy, za čo získava body (max. 30 b., z čoho je potrebné získať minimálne 60 %) b) 50 % hodnotenia tvorí ústna skúška, na ktorej sa zohľadňuje výsledok zo seminárov (je potrebné získať minimálne 60 % z 5 stupňovej škály)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Získa vedomosti z časti literárnych dejín vymedzenej ako literárny realizmus. Metóda/spôsob overenia – ústna prezentácia na seminároch, verbálne hodnotenie „dobre“ z 5 stupňovej škály Zručnosti: Dokáže porozumieť realizmu ako metóde a tiež ako špecifickému umeleckému slohu. Vie identifikovať a interpretovať jeho prejavy v rôznych typoch umeleckých textov. Rozlišuje a identifikuje jednotlivé autorské poetiky obdobia slovenského realizmu. Metóda/spôsob overenie – aktívna účasť na spoločnej interpretácii textov, študent získava body za vypracované čiastkové úlohy (min. 18 b. z 30 b.) Kompetencie: Na základe získaného odborného podložia dokáže využiť nadobudnuté zručnosti a kompetencie v literárno-komunikačnom vzdelávaní. Metóda/spôsob overenia – ústna skúška, ktorá pozostáva z teoretickej a interpretačnej časti vopred zverejnených téz, verbálne hodnotenie „dobre“ z 5 stupňovej škály	
Stručná osnova predmetu: Výmena generácií. Prvé ohlasy slovenského realizmu. Spor o Napred. Nová situácia: osemdesiate a deväťdesiate roky 20 stor. Filozofické východiská realizmu (pozitivismus). Špecifiká slovenského realizmu. Základné znaky. Literárno-estetický model „ideálneho realizmu“. Reziduá romantizmu. Slovenský literárny realizmus a „svet“ (česko-slovenské kultúrne vzťahy a otázka inonárodných vplyvov). Osobnosti literárneho realizmu tzv. „prvej vlny“: Svetozár Hurban Vajanský a Pavol Országh Hviezdoslav. Autorské poetiky E. M. Šoltésovej, T. Vansovej a M. Kukučina. Literárne reprezentácie „ľudu“. Prostredie dediny v slovenskom literárnom realizme. Alternatívy k ideálnemu realizmu. Tzv. „druhá vlna“ lit. realizmu: vstup do 20. storočia. Koniec ideálneho realizmu. Žánrové konfigurácie lit. realizmu. Slovenský cestopis na prelome 19./20. storočia. Spory medzi hlasistami	

a Martinčanmi. Národný buditeľ v čase moderny: Jozef Gregor Tajovský. Úniky z realizmu: Božena Slančíková Timrava. Subjektivizácia a smerovanie k moderne: novelistika J. Jesenského. Medzigenerácia (J. Čajak, M. Rázus, L. N. Jégé, Ľ. Podjavorinská). Dráma. Princípy realistického pohľadu v dramatickej tvorbe (J. G. Tajovský a iní).

Odporúčaná literatúra:

ŠMATLÁK, S.. Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava : Národné literárne centrum, 1999.
MIKULOVÁ, M., TARANENKOVÁ, I.: Reálna podoba realizmu. Bratislava : SAV, 2011.
MIKULOVÁ, M.: Paradoxy realizmu. Bratislava : Veda, 2010.
ČEPAN, O.: Próza slovenského realizmu. Bratislava : Veda, 2001.
GÁFRIK, M.: Na pomedzí moderny. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 2001.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 23

A	B	C	D	E	FX
39.13	4.35	34.78	4.35	4.35	13.04

Vyučujúci: doc. Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 04.11.2022

Schválil:

garant:

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B006A/22	Názov predmetu: Staršia slovenská literatúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	Pracovná záťaž: 50 hodín
Odporúčany semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 50 % hodnotenia tvorí účasť na min. 9 seminároch predmetu, na ktorých sa aktívne zapája do interpretácií jednotlivých umeleckých textov, vypracováva čiastkové úlohy, za čo získava body (max. 30 b., z čoho je potrebné získať minimálne 60 %) b) 50 % hodnotenia tvorí písomný test (je potrebné získať minimálne 60 b. zo 100 b.)	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Ovláda poznatky z dejín literatúry vymedzených pojmom staršia slovenská literatúra. Metóda/spôsob overenia – písomný test, v ktorom študent dosiahne min. 60 zo 100 bodov. Zručnosti: Interpretuje texty staršej proveniencie s ohľadom na špecifiká daného literárneho obdobia. Metóda/spôsob overenia – prezentácia na seminári, verbálne hodnotenie „dobre“ z 5 stupňovej škály. Kompetentnosti: Vyjadruje sa odbornou terminológiu a argumentačne sa zapája do diskusie na vybrané problémy z dejín staršej slovenskej literatúry týkajúcich sa jej aktualizácie v školskom vzdelávaní. Metóda/spôsob overenia – zodpovedanie položených otázok a zapájanie sa do diskusie na seminári, aktívna účasť na diskusiách a flexibilná reakcia.	
Stručná osnova predmetu: Stručná osnova predmetu: Pojmy a základná terminológia zodpovedajúca prehľadu o literárnom vývoji na Slovensku počas stredoveku, humanizmu a renesancie, baroka. Charakteristika spoločenských podmienok všetkých literárnych smerov obdobia a základné periodizačné medzníky jednotlivých období. Tvorba hlavných predstaviteľov stredoveku, humanizmu, renesancie a baroka. Literárne druhy a žánre jednotlivých období. Staroslovienske obdobie. Literárne pamiatky slovenskej stredovekej literatúry a literárne pamiatky obdobia panstva latinskej kultúry. Špecifiká prijímania humanistických myšlienok a renesančnej poetiky u nás. Historické spevy humanizmu a renesancie a historické piesne z obdobia baroka. Lúboštná lyrika humanizmu a renesancie a baroková alamódová lyrika. Duchovná lyrika humanizmu a renesancie (Eliáš Láni, Ján Silván a ďalší) a duchovná lyrika baroka (spevníky). Latinská básnická tvorba humanizmu a renesancie (M. Rakovský, J. Jacobeus,	

J. Koppay, P. Rubigal, J. Sambucus, J. Filický a iní). Didakticko-reflexívna poézia obdobia baroka (Hugolín Gavlovič a Peter Benický). Sociálna, zbojnícka, jarmočná a pijanská poézia baroka. Renesančná dráma (P. Kyrmezer a J. T. Mošovský) a dráma v období baroka. Memoárová a cestopisná próza. Národné a jazykové obrany a chvály.

Odporúčaná literatúra:

MIŠIANIK, J.: Dejiny staršej slovenskej literatúry I. Bratislava, 1958

MINÁRIK, J.: Stredoveká literatúra. Bratislava, 1980

MINÁRIK, J.: Renesančná a humanistická literatúra. Bratislava, 1985

MINÁRIK, J.: Baroková literatúra. Bratislava 1984

MIŠIANIK, J.: Antológia staršej slovenskej literatúry. Bratislava, 1964

ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry I., Bratislava : Literárne informačné centrum, 2007

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 47

A	B	C	D	E	FX
36.17	12.77	14.89	10.64	12.77	12.77

Vyučujúci: doc. Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 04.11.2022

Schválil:

garant:

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B008A/22	Názov predmetu: Syntax slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčaná rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 26 / 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	Pracovná záťaž: 100 hodín
Odporúčany semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť na seminároch • prezentácia aplikačných schopností vzťahujúcich sa na preberané témy • písomná skúška: celkový výsledok úspešného absolvovania predstavuje hodnotenie zahŕňajúce aplikačnú i vedomostnú časť v celkovom percentuálnom rozpätí: 100 – 93 % A, 92 – 85 % B, 84 – 77 %, 76 – 69 %, 68 – 60 %, 59 – 0 % Fx 	
Výsledky vzdelávania: Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • získanie poznatkov o syntaktickom systéme súčasnej slovenčiny na pozadí explanačného prístupu v reláciách gramatického systému, ako aj v prieniku s ďalšími lingvistickými disciplínami • disponovanie vzťahovo-argumentačnými vedomosťami o syntaktickom systéme a jeho zákonitostiach, o spôsobe a podmienkach jeho fungovania s reflexiou v komunikácii • porozumenie sociopragmatickým kontextom a komunikačným súvislostiam v súčasnej slovenčine Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • aplikácia získaných poznatkov o syntaktickom systéme súčasnej slovenčiny z hľadiska ich komunikačného a pedagogického využitia • disponovanie vzťahovo-argumentačnými vedomosťami o syntaxi a jej zákonitostiach, o spôsobe a podmienkach jej fungovania s reflexiou v komunikácii • získanie aplikačných zručností analyticko-syntetického charakteru v rámci gramatického systému jazyka • rozvíjanie kritického, pružného a tvorivého myslenia v rámci konkrétnych jazykovokomunikačných situácií v ústnom aj písomnom prejave z hľadiska ne/príznakovosti • syntéza získaných poznatkov v komunikačných činnostiach a zručnostiach Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"> • schopnosť vyjadrovať sa súčasnou odbornou terminológiou vlastnou danému odboru • efektívne komunikačné uplatňovanie syntaktických noriem so zreteľom na širší socio-kultúrny kontext • schopnosť flexibilne adaptovať svoje odborné znalosti na meniace sa podmienky spoločensko-komunikačnej praxe a aj v intenciách nových jazykovedných prístupov 	

- na základe získaného odborného podložia schopnosť reflektovať, hodnotiť a prezentovať syntaktické javy zrozumiteľnou formou pre žiakov i laickú verejnosť
- schopnosť formulovať hypotézy a závery využiteľné v oblasti jazykovo-komunikačného vzdelávania

Stručná osnova predmetu:

Vymedzenie syntaxe aj jej vzťah k ostatným jazykovým rovinám. Syntaktický systém jazyka (syntaktické jednotky, vzťahy, prostriedky a pravidlá). Sémantické a formálnosyntaktické vzťahy, typy syntagiem a ich štruktúra. Veta a výpoveď. Sémantická stavba vety, sémantické vetné typy a ich vzorce. Gramatická stavba vety, konštitutívne a fakultatívne prvky gramatickej stavby vety, gramatické vetné typy a ich vzorce. Pojem vetného člena. Základné a rozvíjacie vetné členy. Príznačkové syntaktické konštrukcie. Vzťah modálnosti a komunikačnej funkcie. Aktuálne členenie výpovede. Základné činitele slovenského slovosledu. Polopredikatívne konštrukcie. Súvetie, základné znaky. Klasifikácia na základe formálnosyntaktických a sémantikosyntaktických vzťahov. Pravá a nepravá hypotaxa. Pravá a nepravá parataxa. Vetosled v priraďovacom a podrad'ovacom súvetí. Zložené súvetie, jeho základné štruktúry a typy. Písaný a hovorený prejav.

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:

- Oravec, J. – Bajžíková, E.: Súčasný slovenský jazyk. Syntax. Bratislava 1984, 1986.
 Moško, G.: Príručka vetného rozboru. Prešov 2006.
 Ivanová, M.: Syntax slovenského jazyka. Prešov 2011.
 Kačala, J.: Syntaktický systém jazyka, 1998.
 Bajžíková, E.: Slovenský jazyk – Textová syntax. Bratislava 1995.
 Darovec, M. – Palkovič, K.: Seminárne cvičenia zo syntaxe. Bratislava 1992.
 Dolník, J. – Bajžíková, E.: Textová lingvistika. Bratislava 1998.
 Ivanová, M. – Sokolová, M. – Kysel'ová, M. – Perovská, V.: Valenčný slovník slovenských slovies na korpusovom základe. Prešov: FF PU 2014.
 Mistrík, J.: Slovosled a vetosled v slovenčine. Bratislava 1966.
 Nižníková, J.: Vetné modely v slovenčine. Prešov 2001
 Nižníková, J. – Sokolová, M. a kol.: Valenčný slovník slovenských slovies. Prešov 1998.
 Kočiš, F.: Podrad'ovacie syntagmy v slovenčine. Bratislava 1988.
 Kočiš, F.: Zložené súvetie v slovenčine. Bratislava 1973.
 Kačala, J.: Sloveso a sémantická štruktúra vety. Bratislava 1989.
 Kačala, J.: Dvojčlenné a jednočlenné vety v slovenčine. Martin 2009.
 Ondrejovič, S.: Medzi slovesom a vetou. Bratislava 1989.
 Ondrejovič, S.: K otázke dominanty vety. In Človek a jeho jazyk. 1. Jazyk ako fenomén kultúry. Ed. K. Buzássyová. Bratislava 2000, s. 269 – 274.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 28

A	B	C	D	E	FX
3.57	35.71	10.71	10.71	17.86	21.43

Vyučujúci: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.11.2022

Schválil:**garant:**

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B003A/22	Názov predmetu: Teória literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	Pracovná záťaž: 75 hodín
Odporúčany semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) 30 % hodnotenia tvorí aktívna účasť na seminároch (70%). Študent vypracuje vstupnú písomnú esej s názvom: Čo je pre mňa literatúra? Prečo som sa ju rozhodol/dla študovať? Priebežne vypracúva pracovné listy, ktoré tvoria prípravu na cvičenia zamerané na osvojovanie si problematiky a jej praktické precvičovanie. b) 70 % hodnotenia tvorí sumár 4 písomných prác realizovaných v priebehu semestra zameraných na problematiku umeleckého jazyka (štylistika a obraznosť), prozódie, rýmu a strofy, poetiky prozaického textu, literárnych druhov a žánrov (minimálna úspešnosť každého testu je 60 % z 5-stupňovej škály).	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: Študent získa vedomosti z teórie literatúry, genológie a z interpretácie umeleckého textu v rozsahu a na úrovni vedúcich k syntéze, v súlade s potrebami vzdelávania na nižšom a vyššom sekundárnom stupni. Metóda/spôsob overenia – čiastkové písomné práce zohľadňujúce postupnosť obsahového vrstvenia problematiky. Z každej študent dosiahne minimálne 60% úspešnosť. Zručnosti: Získané poznatky a postupy dokáže aplikovať pri analýze umeleckého textu. Vie identifikovať a interpretovať literárnodruhové a žánrové relácie umenia. Metóda/spôsob overenia – študent adekvátne identifikuje literárnoteoretický jav, úspešne zvláda analytické úlohy z pracovných listov a interpretačne zamerané zadania v písomných prácach. Kompetencie: Je schopný flexibilnej, samostatnej, pružnej a kultivovanej reakcie na podnety s literárnou a kultúrnou témou. Má kompetenciu odborne a didakticky prístupne prezentovať znalosti, a to aj v podmienkach meniacej sa praxe. Metóda/spôsob overenia – flexibilné reakcie, zapájanie sa do diskusie na seminári, kompetentná dobrovoľná pomoc pri literárnych a kultúrnych akciách.	
Stručná osnova predmetu: Múzický a empirický čitateľ. Štylistika umeleckého textu. Teória obraznosti. Denotát a konotácia. Metafora, metonymia, symbol, alegória. Prozodická stavba jazyka a verš. Rytmus a metrum. Eufónia, rým, strofa. Dejiny slovenského sonetu. Veršové systémy v slovenčine (časomiera, sylabizmus, sylabotonizmus, voľný verš). Poetika prozaického diela. Látka, téma, problém, tvar. Postava. Rozprávač. Čas a priestor v umeleckej próze. Kompozičné princípy a postupy.	

Interferenčné zóny. Poetika dramatického textu. Genologický systém. Teória literárnych druhov a žánrov. Lyrika, epika, dráma. Vývin románu. Lyrika a lyrické žánre. Pásmo ako forma myslenia a čítania moderného človeka. Dráma a dramatické žánre. Nové javiskové formy. Intertextualita a jej využitie v žánrovom koncepte.

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:

BÍLEK, P. A.: Hledání jazyka interpretace. K modernímu prozaickému textu. Brno: Host, 2003.

HARPÁŇ, M.: Teória literatúry. Bratislava: ESA, 1994.

HVIŠČ, J.: Poetika literárnych žánrov. Bratislava: Tatran, 1985.

JUHÁSOVÁ, J.: Litanická forma od avantgardy po súčasnosť. Ružomberok: Verbum, 2018.

KRAUSOVÁ, N.: Vývin slovenského sonetu. Bratislava: Tatran, 1976.

MIKO, F.: Od epiky k lyrike. Bratislava: Tatran, 1973.

MOCNÁ, D. – PETERKA, J. A KOL.: Encyklopedie literárnych žánrů. Praha: Paseka, 2004.

RAKÚS, S.: Poetika prozaického textu (Látka, téma, problém, tvar). Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1995.

SABOL, J.: Teória literatúry. Základy slovenskej verzológie. Prešov: FF UPJS (skriptá), 1983.

ŠIDÁK, P.: Úvod do studia genologie. Teorie literárního žánru a žánrová krajina. Praha 2013.

ŠTRAUS, František.: Základy slovenskej verzológie. Bratislava: LIC, 2003.

VŠETIČKA, F.: Kompoziciána. O kompozičnej výstavbe prozaického diela. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1986.

ZAMBOR, J.: Tvarovanie básne, tvarovanie zmyslu. Bratislava: Veda, 2010.

ŽILKA, T.: Poetický slovník. Bratislava: Tatran, 1984.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	B	C	D	E	FX
8.0	12.0	12.0	24.0	12.0	32.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.11.2022

Schválil:

garant:

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B001A/22	Názov predmetu: Úvod do štúdia slovenského jazyka
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	Pracovná záťaž: 50 hodín
Odporúčany semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť na prednáškach • písomná skúška: úspešné absolvovanie zahŕňa vedomostnú aj aplikačnú časť na základe hodnotenia v percentuálnom rozpätí: 100 – 93 % A, 92 – 85 % B, 84 – 77 %, 76 – 69 %, 68 – 60 %, 59 – 0 % Fx 	
Výsledky vzdelávania: Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • získanie základných poznatkov z lingvistiky a jej dejín • nadobudnutie znalostí o vzniku a vývine jazyka, o jazykovom systéme ako celku, jeho jednotlivých subsystemoch, základných jednotkách konkrétnych rovin, a to na úrovni langue/parole • disponovanie vzťahovo-argumentačnými vedomosťami o jazyku a jeho zákonitostiach, o spôsobe a podmienkach jeho fungovania v príslušných jazykových rovinách s reflexiou v komunikácii • porozumenie sociopragmatickým kontextom a komunikačným súvislostiam Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • aplikácia získaných poznatkov z hľadiska ich komunikačného a pedagogického využitia • syntéza získaných poznatkov v komunikačných činnostiach a zručnostiach Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"> • schopnosť aplikácie poznatkov v rámci jednotlivých lingvistických disciplín, uvažovať o jednotlivých kategóriách naprieč všetkými úrovňami jazykového systému • schopnosť vyjadrovať sa modernou terminológiou odboru • na základe odborných poznatkov prezentovať problematiku zrozumiteľnou formou pre žiakov i laickú verejnosť 	
Stručná osnova predmetu: Lingvistika a jej vymedzenie. Z dejín lingvistiky. Vznik a vývin jazyka, klasifikácia jazykov. Jazyk a jeho funkcie. Jazyk ako systém znakov. Členenie jazykového systému a základné lingvistické disciplíny. Slovenský národný jazyk a jeho členenie (stratifikácia). Komunikácia a komunikačný proces.	

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra: ČERMÁK, F.: Jazyk a jazykověda. Praha 2004.
ČERNÝ, J.: Dějiny lingvistiky. Olomouc 1996.
ČERNÝ, J. – HOLEŠ, J.: Sémiotika. Praha 2004.
DOLNÍK, J.: Základy lingvistiky. Bratislava 1999.
DOLNÍK, J.: Všeobecná jazykoveda. Opis a vysvetľovanie jazyka. Bratislava 2009.
MISTRÍK a kol.: Encyklopédia jazykovedy. Bratislava 1993.
ONDRUŠ, Š. – SABOL, J.: Úvod do štúdia jazykov. Bratislava 1987.
SEDLÁČKOVÁ POPOVIČOVÁ, Z.: Interpretačná perspektíva sociolektov v rámci stratifikácie národného jazyka. Bratislava, 2014.
SLANČOVÁ, D.: Praktická štylistika. Prešov 1994.
SLANČOVÁ, D. – SOKOLOVÁ, M.: Variety hovorenej podoby slovenčiny. Bratislava 1994.
VAŇKO, J.: Komunikácia a jazyk. Nitra 1999.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 22

A	B	C	D	E	FX
9.09	9.09	27.27	27.27	18.18	9.09

Vyučujúci: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.11.2022

Schválil:

garant:

Administrátor Systému

osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu:

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu:	Názov predmetu: Vybrané kapitoly z frazeológie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	Pracovná záťaž: 50 hodín
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: <ul style="list-style-type: none"> • aktívna účasť na prednáškach • prezentácia aplikačných schopností vzťahujúcich sa na preberané témy formou písomného výstupu • kurz ukončený formou absolvoval / neabsolvoval 	
Výsledky vzdelávania: Vedomosti: <ul style="list-style-type: none"> • rozšírenie poznatkov o dynamike lexiky slovenčiny z aspektu frazeológie (v reláciách stratifikácie národného jazyka s akcentom na kultúrne frazémy biblického pôvodu a frazémy nárečové) Zručnosti: <ul style="list-style-type: none"> • aplikácia získaných poznatkov o frazeologickom fonde z hľadiska ich komunikačného a pedagogického využitia • rozvíjanie kritického, pružného a tvorivého myslenia v reláciách uplatňovania frazém v komunikácii Kompetentnosti: <ul style="list-style-type: none"> • efektívne komunikačné uplatňovanie frazeológie v ústnej i písomnej podobe v širšom socio-kultúrnom kontexte • schopnosť reflektovať, hodnotiť a prezentovať frazémy/parémie zrozumiteľnou formou pre žiakov i laickú verejnosť • schopnosť formulovať hypotézy a závery využiteľné v oblasti jazykovo-komunikačného vzdelávania 	

Stručná osnova predmetu:

Biblická frazeológia, jej vymedzenie a klasifikácia. Internacionálny aspekt biblických frazém. Frazeologická a frazeokultúrna kompetencia z aspektu používateľov jazyka v reláciách písané verzus ústne (na pozadí sociolingvistických výskumov a sledovania korpusových zdrojov v SNK). Kontextualita biblickej frazeológie z hľadiska pretext – text – posttext. Z výskumov slovenskej nárečovej klasifikácie a teórie slovenskej nárečovej frazeológie.

Odporúčaná literatúra:

Baláková, D. – Kováčová, V.: K výskumu biblickej frazeológie. Ružomberok: Verbum 2017.
Baláková, D. – Kováčová, V. – Tyrol, A.: Zo života biblickej frazeológie. Ružomberok: Verbum 2024.
Buffa, F.: Zo severošarišskej frazeológie. Bratislava: Veda 1994.
Mlacek, J.: Slovenská frazeológia. Bratislava: SPN 1984.
Mlacek, J.: Tvary a tváre frazém v slovenčine. Bratislava: Stimul 2007.
Mlacek, J.: Sondy do slovenskej nárečovej frazeológie. In: Múcsková, G. (ed.): Jazykovedné štúdie. 26. História, súčasný stav a perspektívy dialektologického bádania. Bratislava Veda 2009, s. 52 – 62.
Ološtiak, M. – Ivanová, M.: Kapitoly z lexikológie (Lexikálna syntagmatika a viacslovné pomenovania). Prešov: FF PU 2013.
Ripka, I. (ed.): Slovník slovenských nárečí. I. A – K. Bratislava: Veda 199

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	B	C	D	E	FX

Vyučujúci: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD., doc. Viera Kováčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 31. 10. 2024

Schválil: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD., univerzit. prof.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KSJL/Su-B020S/22	Názov predmetu: Štátna skúška - slovenský jazyk a literatúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 5	Pracovná záťaž: 125 hodín
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5., 6..	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100 % písomná skúška pred komisiou	
Výsledky vzdelávania: Výsledky vzdelávania: VEDOMOSTI V1: disponovanie vzťahovo-argumentačnými vedomosťami o jazyku a jeho zákonitostiach, o spôsobe a podmienkach jeho fungovania v príslušných jazykových rovinách s reflexiou v komunikácii aj z hľadiska sociopragmatického kontextu V2: získanie vedomostí z teórie literatúry, z dejín literatúry a z interpretácie literárneho textu v rozsahu a na úrovni vedúcich k syntéze V3: poznanie socio-kultúrnych reálií a kontextov v jazyku aj umení ZRUČNOSTI Z1: aplikácia jazykovedných poznatkov na základe analyticko-syntetického prístupu Z2: aplikácia literárnovedných poznatkov v kontexte rozvíjania základných postupov, analýz a interpretácií prozaického, dramatického a básnického textu KOMPETENTNOSTI K1: schopnosť vyjadrovať sa odbornou terminológiou vlastnou danému odboru K2: efektívne komunikačné uplatňovanie slovenského jazyka v širšom socio-kultúrnom kontexte K3: na základe získaného odborného podložia schopnosť reflektovať, hodnotiť a interpretovať a prezentovať texty s ohľadom na percipienta Metóda overenia: Štátna záverečná skúška pred komisiou, ktorú vymenuje dekan fakulty.	
Stručná osnova predmetu: Stručná osnova predmetu: 1. Jazykovedná zložka so zameraním na úvod do štúdia jazyka, fonetiku a fonológiu, morfológiu, syntax, dejiny spisovnej slovenčiny 2. Literárnovedná zložka so zameraním na teóriu literatúry, staršiu slovenskú literatúru, literatúru národného obrodovania, realizmus, medzivojnovú literatúru Konkrétne tézy štátnej skúšky sú zverejnené do 31.10. príslušného akademického roka.	

Odporúčaná literatúra: Literatúra k tézám štátnej skúšky je zverejnená spolu s tézami do 31.10. príslušného akademického roka.					
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk					
Poznámky:					
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 21					
A	B	C	D	E	FX
0.0	4.76	4.76	38.1	33.33	19.05
Vyučujúci:					
Dátum poslednej zmeny: 09.11.2022					
Schválil: garant: Administrátor Systému osoby zodpovedné za realizáciu študijného programu: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.					